

Za poduk in kratek čas.

Podzemeljska pošta.

Ni treba, da bi danes človek se ravnal smel šteti med stare ljudi, ki so živeli že ob času, ko so poštni kraji bili še redko nasajeni. Sedaj imajo pošto malo ne v vsakej fari. Mesto pa, če je le nekoliko obsežniše, ni zadovoljno z jedno jedino pošto, akoravno so za navadna pisma nastavljeni po ulicah mnogoštevilne škrinjice. Tako na primer ima Gradec 11. pošt, Maribor tri.

Toda po velikih mestih so ljudje že tako razvajeni, da se jim promet med posameznimi poštami v mestu samem zdi prepočasen. Vsled tega so učenjaki omislili pripomoček, s katerim se naznanila precej naglo spravljajo od jednega mestnega okraja v drugi. V to svrhu jim služi tako zvana — pnevmatična pošta.

Besedo „pošta“ rabijo po svoje zakroženo menda vsi jeziki ter navadno pomeni prostor, kjer se postavi kaka oseba ali reč, torišče, kjer lahko postojiš, postaja.

Kako se pošiljatve spravljajo od jedne pošte do druge, zakaj bi to še le človek moral praviti? Pač pa je marsikomu bolj neznan, da pisma in sploh pismena naznanila od pošte do pošte prenaša tudi — zrak.

Slovenska beseda „zrak“ se v grškem jeziku imenuje „pneuma“; pridevnik od imena je „zračni“, v grščini pa „pneumatikos“. In ta ptuja beseda za naš jezik prikrojena se glasi „pneumatičen“. Zavoljo tega namesto „zračna pošta“ lahko rečemo: pnevmatična pošta. Pošiljatve se pošiljajo po cevih. Zato bi to na pravo smeli imenovati tudi cevna pošta. Nemci pravijo: „Rohrpost“ ali „Pneumatische Post“ ali „Pneumatik“.

Pisalec teh vrstic je o pnevmatiki sicer slišal in bral, ali o njej pravega zapopadka vendar le ni mogel dobiti, dokler ni začel z isto — poslovati, in sicer v prestolnici naše države, na Dunaju. Veliko to mesto ima samo v svojem središču okoli 31 pošt s predmetnimi in z okoličnimi pa vseh skupaj 124. Na nekaterih izmed teh pošt ima pnevmatika svoje štacije ali postaje. Cevi so namreč napeljane pod površino zemlje do pošt po raznih krajih velikega mesta. Cevi imajo debelost srednje kupice, ali dva decimetra v obsehu. Oni deli, ki ležijo v zemlji, so iz kovanega železa; tisti konci pa, ki so izpeljani iz zemlje skozi pod v sobo, toti deli so, pravim, neka zmes bakra ali „kufra“ in pa med ali „mesinga“ ter se lepo svetijo vsled snažnosti in so v zvezi z dotičnimi aparati ali pripravami v izbi.

(Dalje prih.)

Smešnica 36. „Mati“, pravi gost v oštariji, „mati, pokrijte muham posebej, da mi ne

bodo silile v moje jedi!“ „Rada“, odvrne krčmarica hitro, „prav rada! Le zapovejte jim, da se vsedejo posebej“.

Razne stvari.

(Mil. knezoškof) odpeljejo se v soboto popoldne v Celje ter ostanejo, kolikor slišimo, ondi do srede.

(Duhovne vaje.) Duhovnih vaj se vdeležuje v Mariboru poleg mil. knezoškofa 67 čč. duhovnikov in vodi jih vlč. o. Andrej Hamerle, provincialal oo. redemptoristov na Dunaji.

(V Zagreb) pojde v noči 6. sept. posebni vlak iz Maribora zjutraj ob 3. uri in 50 minutah. Vožnja stane tje in nazaj v prvem razredu 8 fl. 48 kr., v drugem 6 gld. 32 kr. in v tretjem 4 gld. 22 kr. Razstava je neki lepa in poučna, vredna, da si jo ogleda, kdor le premore toliko časa in denarja.

(Voznikom) naznanja mestni magistrat Celjski, da ni dovoljeno od dne 29. avgusta do dne 1. septembra težkih voz skoz mesto voziti.

(Poučno potovanje v Brežice in na Bizeljsko) prireja dne 3. in 4. septembra t. l. kmetijska podružnica Lipniška, da udje v onih krajih samih nekaj zanesljivega izvejo o trtni uši. Potovanja udeležijo se okrajni glavar, dekana Lipniški in Lučki, ter še več gospodov posvetnega, kakor duhovnega stanú in nekaj kmetov. Odpeljejo se iz Spielfelda z jutranjim poštnim vlakom dne 3. septembra.

(Posebni vlak) gre večer v nedeljo, dne 30. avgusta iz Celja; proti Ljubljani ob 10. uri 20 minutah; proti Mariboru pa 10 minut pozneje. Oba vlaka stojita na posameznih postajah.

(Trikratna toča.) V Haložah v nedeljo, dne 23. avgusta je od ranega jutra do večera treskalo in grmelo ter trikrat zaporedoma toče nasipavalo. Tudi v Poličanah in v Ptuiju so jo imeli in je na ajdi in v gorica naprivila precej škode.

(Sv. birma) bode v Gornjegrajski dekaniji v teh le dnevih: Dne 6. septembra v Mozirji, 7. v Nazarji, 8. na Rečici, 9. v Gornjem gradu, 10. pri sv. Frančišku, 11. na Ljubnem, 12. v Lučah, 13. v Solčavi in bode tu ob enem posvečevanje župnijske in dne 14. septembra podružnične cerkve sv. Duha.

(Slovesni sv. misijon) dekanijske fare Lučke (škofije sekavske) počne 8. septembra. Prideta dva nemška očeta jezuita in dva slovenska od sv. Andraža. Ta misijon je pobožna ustanova. Ustanovil ga je pred dvajsetimi leti občespoštovani tržan in tadašnji župan Lučki g. Hartnagel.

(Zločinstvo.) V petek dne 21. avgusta je na Slatini 12letni šolar Franc Egger drugega, nekoliko starejšega dečka z nožem zabol. Matija Colnerič, iz št. Florijana na Boči,

je prinesel maline na Slatino prodajat. Egger gredé iz šole mu vrže šako peska v locanjo in začneta se na to prepirati. F. E. potegne v hipu svoj nož, „šiček“, ga zavihti proti prsim M. Colnariča, katerega zadene ravno v srce tako nesrečno, da se je v malih minotah zgrudil mrtev na tla.

(Škode) po vojaških vajah pri Celji se ni treba preveč bati. Za vsakim krdelom hodil bodé namreč častnik z belo zastavo (tako govori razpis c. kr. okraj. glavarstva v Celji), ki bo točno poplaševal na licu mesta vsako storjeno škodo. Kdor bi pa se z njim ne mogel porazumeti, ta naj se v 48 urah oglasi pri svojem županu, ki bo pritožbo takoj odposlal na okraj. glavarstvo.

(Zvonik) se je podrl v Porečah ob Vrbskem jezeru v nedeljo, dne 23. avg. med službo božjo. Kakor se misli, pokopalo je eno osebo, sicer pa ni nikogar poškodovalo. Zvonik še ni bil gotov in se misli, da so nevihte, katerih je bilo v zadnjem času veliko, krive te nesreče.

(Zaprli) so dne 13. avgusta na Ptui hlapca Jakoba Bratuša iz Ormoža in deklo A. Lubne, ker sta obdolžena, da sta dne 6. julija požgala poslopje J. Bezjaka v Klopencih.

(Nesreča.) Franc Dojar, hlapec pri Fr. Brdniku, posestniku v Št. Janži blizu Dravberka, je samotež peljal dne 18. avgusta prazen voz navzdol, sedeč na njem; v tem pa je padel z njega ter mu je kolo zmečkalo čepinjo.

(V bogoslovje) v Mariboru so vsprejeti ti-le gg.: Blaž Brdnik iz Zreč, Jože Čede iz Griž, Florijan Grejan iz Šoštanja, Vladimir Herle iz Solčave, Franc Hlastec iz Zreč, Rud. Janežič iz Sv. Nikolaja pri Ljutomeru, Jože Kolarič iz Žusma, Ivan Kozoderc iz Noveštitte pri Ptui, Jože Krančič iz Rečice, K. Kumer iz Vranskega, Anton Novak iz Šoštanja, Ant. Kovačič od sv. Heme, Jakob Palir iz Zibike, Jože Pikel iz Celja, France Satler iz Negove, Anton Srabočan iz Celja, Ivan Trstenjak iz Brezja, Jože Trafenik od sv. Florijana, Jakob Zupančič iz Šmarja, Matija Kurbus iz Št. Ruperta v Slov. gor., vsi v I. leto; v drugo pa France Kovačič iz Veržaja in Alojzij Šijanec od sv. Križa na Murskem polju.

(V dijaško semenišče) v Mariboru je izmed 38 prošnikov vsprejetih osmero in sicer v Victorinum Janez Rakuš v 6. razredu, iz Ptuija, Alojzij Potrč v 3. razredu, od sv. Urbana nad Ptujem, France Vajda, od sv. Marka nižje Ptuija, Andrej Kranjc iz Št. Jurija na Ščavnici in Alojzij Kukevec od sv. Tomaža pri Veliki nedelji; v Maximilianum pa France Jamšek iz Reichenburga, France Cvetkovič iz Dobove in Andrej Lovrec iz Št. Lovrenca v slov. goricah — vsi v 2. razredu.

(Za dijaško kuhinjo na Ptui) za šolsko leto 1890/91 so še darovali, kar se je v

zadnjem letnem poročilu po pomoti izpustilo, ti-le gg.: dr. Franjo Firbas, c. kr. notar 2 fl., dr. Mat. Schmirmaul, zdravnik 2 fl., Iv. Munda, živinozdravnik 1 fl., Anton Špindler, c. kr. zemljeknjižni vodja 3 fl., vsi v Brežicah. Ta znesek je nabral gospod Anton Špindler v Brežicah. Vsem dobrotnikom uboge šolske mladine pr srčna hvala. Bog plati!

Loterijne številke:

Trst 22. avgusta 1891	83, 10, 61, 1, 75
Lince „ „	88, 36, 65, 6, 38

Služba organista in mežnarja.

je razpisana do dne 13. septembra t. l. v Svičini, pošta Pesnica. Razun dohodkov v denarji, ki so znašali v zadnjih treh letih nad 250—300 gld. na leto, dobi dohodke iz vinograda in vrta z lepim stanovanjem. Zahteva se dobro muzikalično znanje. Služba se lahko hitro nastopi, ker je sprednik že v drugi službi.

1-2

Župnijstvo Svičinsko.

Učenec se takoj sprejme v štacuni z mešanim blagom pri trgovcu Franc Sušnik-u v Bučah (Fautsch, Post Wind. Landsberg.) 3-3

Gasilnice

vsakovrstne velikosti in stroja, s pristopnimi ventili, najizvrstnejše delane, in velike moči za brizganje, prilične srenjam, mestom, trgov in njihovim gasilnim društvom.

Brizgalnice

na kolesih, nosljah, v putah za vrte, **Vodonosnike** razne sestave, najboljše cevi iz konopnine, gumija, za sesavanje vode ali za napeljevanje vode, dalje vretenice in tehtnice za ove cevi, kakor tudi drugo

orodje gasilcem potrebno

priporočuje po najnižji ceni proti 5letnemu poroštvu

ALBERT SAMASSA

c. k. dvorni zvonar in fabrikant strojev in gasilnega orodja

v Ljubljani.

Srenjam in gasilnim društvom dovoli se plačevanje v rokih. Podrobne cenilnice dopoži brezplačno in franko.